

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Współczesna literatura dziecięca z elementami bajkoterapii
Wydział	Wydział Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym (standard kształcenia: Nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej))
Liczba punktów ECTS	3
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	30 godz.
Cykl dydaktyczny	2021/2022 zimowy
Semestr studiów	4
Rok studiów	2
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2022/2023
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Krystyna Grzesiak (e-mail: kgrzesiak@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
4	15 godz.	15 godz.	3

2. Cele przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze współczesną literaturą dziecięcą oraz wprowadzenie w problematykę biblioterapii jako techniki terapeutycznego oddziaływania poprzez tekst. Przyszli nauczyciele dowiedzą się również, w jaki sposób wykorzystywać bajkoterapię w pracy w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
----	--

3. Wymagania wstępne

Bez wymagań wstępnych.

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student ma wiedzę na temat współczesnej literatury dziecięcej oraz biblioterapii jako alternatywnych i innowacyjnych form edukacji. Ma wiedzę na temat projektowania działań (z wykorzystaniem biblioterapii), uwzględniających zróżnicowane potrzeby edukacyjne dzieci. Ma wiedzę na temat metodyki postępowania biblioterapeutycznego. Rekomenduje tytuły wartościowych utworów dla dzieci.	EUK7_W4, EUK7_W10, EUK7_W13
U1	Umiejętności: Student analizuje i ocenia literaturę dla dzieci. Rozwija kulturę czytelnictwa wśród dzieci. Potrafi dokonać analizy problemów wychowawczych i dobrać odpowiedni do konkretnego problemu tekst biblioterapeutyczny. Potrafi przygotować scenariusz zajęć wykorzystaniem tekstu biblioterapeutycznego, w tym scenariusz zajęć dla dzieci z SPE. Animuje zabawy twórcze dla dzieci z wykorzystaniem bajek.	EUK7_U3, EUK7_U6
K1	Kompetencje społeczne: Student jest świadomy swojej roli w formowaniu zachowań i postaw dzieci wobec kultury. Docenia znaczenie literatury w rozwoju i wychowaniu małego dziecka. Animuje realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów wykorzystując różne formy zabawy oparte na literaturze dziecięcej.	EUK7_KS2

5. Treści programowe

Wykład (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 4)
Wyk1	Rozwój literatury dziecięcej w Europie i w Polsce. Gatunki, cechy charakterystyczne literatury dziecięcej. Światowa i polska klasyka. Wyjaśnienie terminu biblioterapia. Biblioterapia w ujęciu psychologicznym, socjologicznym i pedagogicznym. Rodzaje, cele, funkcje biblioterapii. Efekty zastosowania biblioterapii. Rodzaje biblioterapii ze względu na stosowane materiały. Zastosowanie biblioterapii w przedszkolu i szkole. Bajki i baśnie jako jeden z rodzajów biblioterapii. Definicja bajki i baśni, funkcje bajek. Znaczenie bajek w życiu dziecka. Bajki animowane/telewizyjne. Lęk u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (definicja, rodzaje, objawy). Pojęcie bajkoterapii. Rodzaje bajek terapeutycznych, charakterystyka i funkcje. Wykorzystanie bajek terapeutycznych w pracy z małym dzieckiem.

Ćwiczenia (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 4)
Cw1	Współczesna książka dla dzieci, oferty wydawnicze, kryteria oceny książek dla dzieci. Rola rodziny, przedszkola i szkoły w rozwijaniu kontaktów dziecka z książką. Funkcja ilustracji w książkach dla dzieci. Prezentacja wybranych scenariuszy zajęć promujących czytelnictwo wśród dzieci, przygotowanych przez studentów. Promocja książki i czytelnictwa dziecięcego – wybrane kampanie społeczne. Prezentacja wybranych recenzji książek dla dzieci przygotowanych przez studentów. Przykłady zabaw dla dzieci z wykorzystaniem folkloru dziecięcego - praca własna studentów. Postępowanie biblioterapeutyczne. Metody i formy pracy biblioterapeutycznej. Zasady opracowania scenariusza z wykorzystaniem gotowego tekstu. Elementy składowe scenariusza zajęć. Propozycje zajęć z wykorzystaniem bajek terapeutycznych - praca własna studentów. Omówienie i prezentacja najlepszych scenariuszy zajęć dla dzieci, przygotowanych przez studentów.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M17	Prezentacja multimedialna

M20	Wykłady
Ćwiczenia	
	Referat
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M16	Praca w grupach
M17	Prezentacja multimedialna

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, Przygotowywanie zadań. Przygotowanie do egzaminu	45 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	75 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Wykład – poprawna ocena z egzaminu pisemnego (istnieje możliwość przeprowadzenia egzaminu ustnego)

Ćwiczenia - aktywność, przygotowanie do zajęć, udział w dyskusjach, prawidłowe przygotowanie zadań (recenzja książki dla dzieci, zabawy z wykorzystaniem dziecięcego folkloru, scenariusze zajęć).

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	zaliczenie pisemne (lub ustne) z wiadomości z wykładu (90% i więcej) odpowiedzi poprawnych.
Na ocenę 4,5:	zaliczenie pisemne (lub ustne) z wiadomości z wykładu (80%) odpowiedzi poprawnych,
Na ocenę 4:	zaliczenie pisemne (lub ustne) z wiadomości z wykładu (70%) odpowiedzi poprawnych,
Na ocenę 3,5:	zaliczenie pisemne (lub ustne) z wiadomości z wykładu (60%) odpowiedzi poprawnych,
Na ocenę 3:	zaliczenie pisemne (lub ustne) z wiadomości z wykładu (51%) odpowiedzi poprawnych,

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	przygotowanie do każdego z zajęć, duża aktywność na zajęciach, częsty udział w dyskusjach, inicjowanie dyskusji, zaangażowanie w czasie zajęć, przygotowanie bardzo interesujących zadań, świadczących o ponadprzeciętnej wiedzy z zakresu przerabianego materiału.
Na ocenę 4,5:	bardzo częste przygotowanie do zajęć, duża aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, przygotowanie bardzo interesujących zadań, świadczącej o dużej i uporządkowanej wiedzy z zakresu przerabianego materiału.
Na ocenę 4:	częste przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, przygotowanie interesujących zadań, świadczących o uporządkowanej wiedzy z zakresu przerabianego materiału.
Na ocenę 3,5:	sporadyczne przygotowanie do zajęć, poprawne przygotowanie zadań,
Na ocenę 3:	poprawne przygotowanie zadań,

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. 1. Borecka I., Biblioterapia forma pracy terapeutycznej, PWSZ, Wałbrzych 2008.
2. Borecka I., Z motylem w tle. O baśni w biblioterapii i terapii pedagogicznej, PWSZ, Wałbrzych 2004.
3. Brett D., Bajki, które leczą, cz. 1 i cz. 2, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2017.
4. Heske – Kwaśniewicz K. (red.), Literatura dla dzieci i młodzieży: (po roku 1980), Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2008.
5. Koźmińska I., Olszewska E., Wychowywanie przez czytanie, Świat Książki, Warszawa 2014.
6. Molicka M., Biblioterapia i bajkoterapia. Rola literatury w procesie zmiany rozumienia świata społecznego i siebie, Media Rodzina, Poznań 2011.
7. Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, Media Rodzina, Poznań 2002.
8. Molicka M., Bajki terapeutyczne dla dzieci, Media Rodzina, Poznań 1999.

Literatura uzupełniająca

1. 1. Czernianin W., Teoretyczne podstawy biblioterapii, ATUT, Wrocław 2008.
2. Koźmińska I., Olszewska E., Z dzieckiem w świat wartości, Świat Książki, Warszawa 2014.
3. Leszczyńska G., Wielkie małe książki. Lektury dzieci i nie tylko, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2015.
4. Lewandowicz – Nosal G., Od czterech do sześciu. Książki dla przedszkolaka, Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Warszawa 2012.
5. Kozłowska A., Zaczarowane bajki, które leczą dla dzieci i dorosłych, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2007.
6. Okońska H., Pawijska M., Skąd przychodzi bajka : scenariusze zajęć przedszkolnych oraz wczesnoszkolnych na codzienne ćwiczenia i niecodzienne okazje, Fosze, Rzeszów 2005.
7. Śniarowska J., Już się nie boje. Bajki terapeutyczne dla przedszkolaków, Bliżej przedszkola, Kraków 2014.
8. Szelińska K., Historia Guziółki czyli jak tworzyć i wykorzystywać bajki i opowiadania w biblioterapii oraz rozwoju aktywności twórczej dziecka w wieku przedszkolnym: poradnik dla dzieci, rodziców i nauczycieli, Impuls, Kraków 2005.
9. Ungeheuer – Gołąb A., Rozwój kontaktów małego dziecka z literaturą. Podręcznik. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Warszawa 2011.
10. Ungeheuer – Gołąb A., Literackie inspiracje w rozwoju przedszkolaka, Warszawa 2012
11. Wilanowska E., Walczak J., Czarodziejskie bajki : scenariusze zajęć do programu profilaktyczno-wychowawczego o charakterze biblioterapeutycznym dla klas I-III szkoły podstawowej, Wydawnictwo Klanza, Lublin 2005.
12. Waksmund R., Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej (tematy- gatunki konteksty), Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000.
13. Wojtowicz M., Scenariusze zajęć biblioterapeutycznych: nie tylko dla uczniów z dysleksją: terapia, zabawa, nauka, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2010.
14. Zabawa K., Rozpoczęta opowieść. Polska literatura dziecięca po 1989 roku wobec kultury współczesnej, Wydawnictwo WAM, Kraków 2013.
15. Zajac M., Promocja książki dziecięcej. Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Warszawa 2000.

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr Krystyna Grzesiak (e-mail: kgrzesiak@afm.edu.pl)